

FRÅN HAVERI TILL NY STRATEGI

HOLMEN

DISTRIKT EGEN SKOG

Fakta
75 000 ha produktiv skogsmark
220 000 m³fub slutavverkning
110 000 m³fub gallring
20 000 m³fub övrig avverkning
Tot 350 000 m³fub

Jonnie Friberg Jägare Jägmästare Skogsförvaltare

Skogsindustriernas nationella representant i:

- Viltförvaltningsrådet
- Rovvilträdet
- "Vargflytt" gruppen
- Rovviltexpert miljödep.

Skogsnäringens representant i:

- Viltförvaltningsdelegationen E-län
- Mera Tall projektet
- Ordf. YH-utb Skogsvård /planering

DISTRIKT EGEN SKOG

HOLMEN

2012

LEDNING

Jonnie Friberg

1 biolog

FLÖDE – PRODUKTION

Magnus Journath

AVVERKNING – SKOGSVÅRD

Anna Stridsman Göran Johansson Linnea Forsmark

Mats Journath

FASTIGHET – VÄGAR - JAKT

Kjell Pettersson Håkan Svensson

ELGSJÖGÅRDEN (konferens)

Malin Nilsson Inga-Maj Fröjd-Fransson

Fakta

75 000 ha produktiv skogsmark
220 000 m³fub slutavverkning
110 000 m³fub gallring
20 000 m³fub övrig avverkning

FRÅN HAVERI TILL NY STRATEGI

HOLMEN

2010 6 år

VAD HAR HÄNT ? **HOLMEN**

- Ståtliga furor ?
- Skogproduktion ?
- Biologisk mångfald ?
- Viltfoder ?
- Plantförädling ?

2011 7 år

BONZAI ODLING ?

HOLMEN

2010
6 år

2009

HOLMEN

Vad har hänt på 2 år?

2011

HOLMEN

Hur ska det se ut!

6 år, Kolmården

7 år, Hälsingland

Sommarbete i juni ger "buskskott" i augusti

**Hur kan ni vara så dum att ni
planterar tall?**

Gran på tallmark? Hur klokt är det?

Tallandelen i våra skogar minskar...

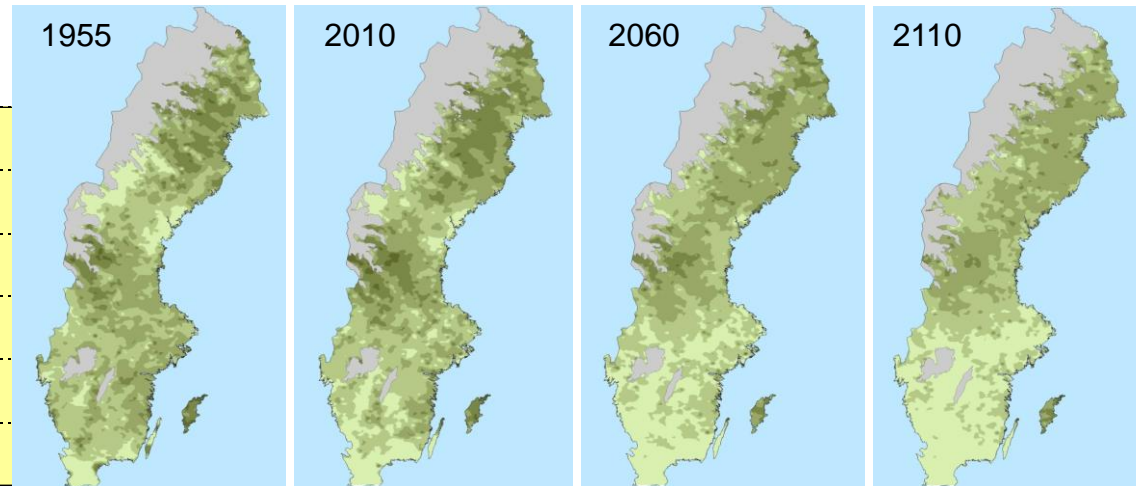
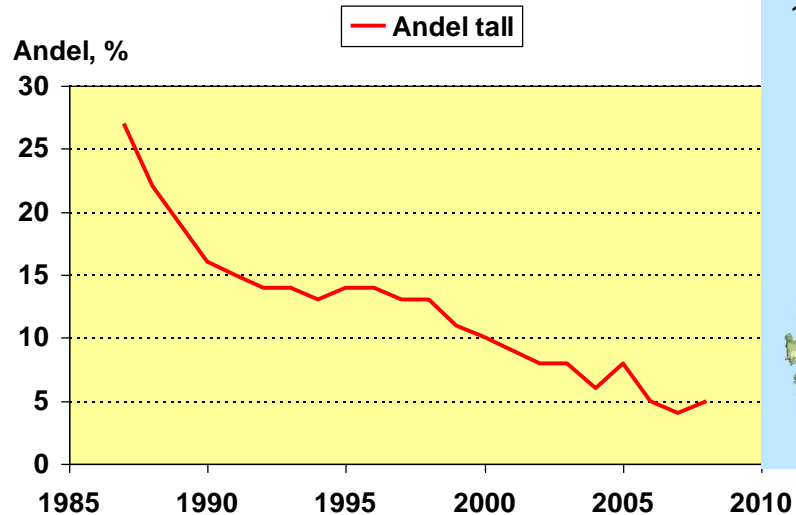
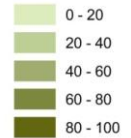
Försäljning av tallplantor, andel av totalt sålda plantor.

Södra Skogsplantor och Södra Odlarna

SKA-VB 08

Referens – Andel tall

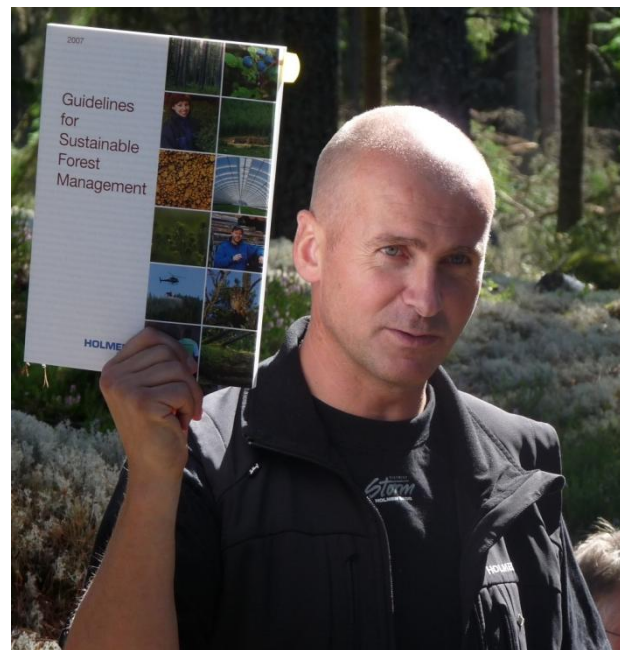
Andel Tall (%)

- 1984 utgjorde tallen 36 % av den nyanlagda skogen i Götaland.
- 2008 var motsvarande siffra 14 %.
- På 1980-talet var ca 50 % av plantorna som såldes i Kalmar län tall.
- De senaste åren har andelen tallplantor legat på nivån 15-20 %.

Vem är ansvarig?

Markägaren !

Jonnie Friberg HOLMEN SKOG AB 2012

JAKTUPPLEVELSER ? - USEL KVALITÈ

HOLMEN

Älgkalv 0911
12 kg

Älgkalv 0901
31 kg

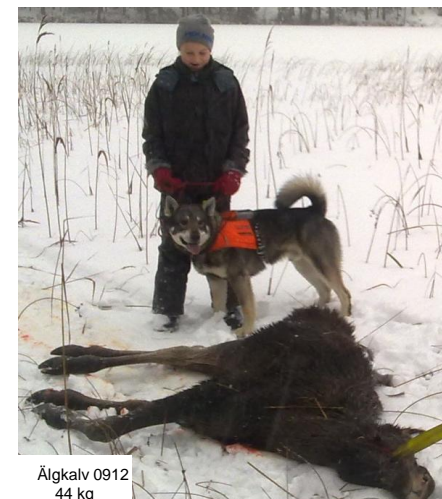
Älgo 5 år 09112
91 kg

2 Älgkalvar 0911
19 kg

Tjur
68 kg

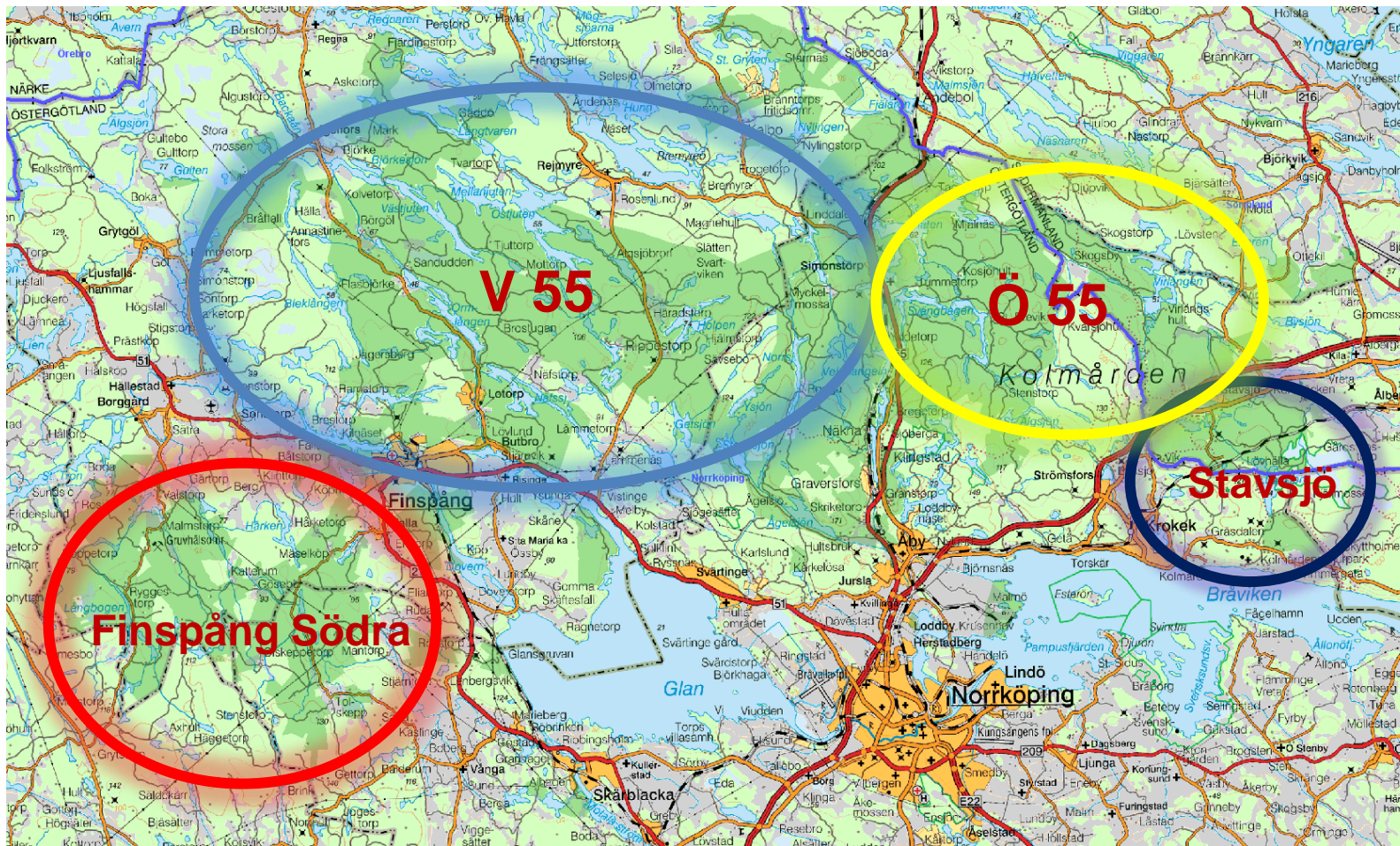
Älgkalv 0912
44 kg

Vad är en "bra" jakt?
Vad är bra jaktkvalité
Vad är bra jaktupplevelse?
För vem?
Förväntningar?
Framtidens jägare?

Vem äter ??

Inventeringsområden betesskador 2009, 2010, 2011

Beteskadeinventering Holmen 2009 & 2010

1. Urval bestånd

1. Trädslagsblandning (Tall 30-70%)
2. Ålder (3-5 år, 6-13 år)
3. Geografi

2. 10 ytor per bestånd

1. Förband = $\sqrt{(\text{Areal (Ha)} \times 1\,000)}$

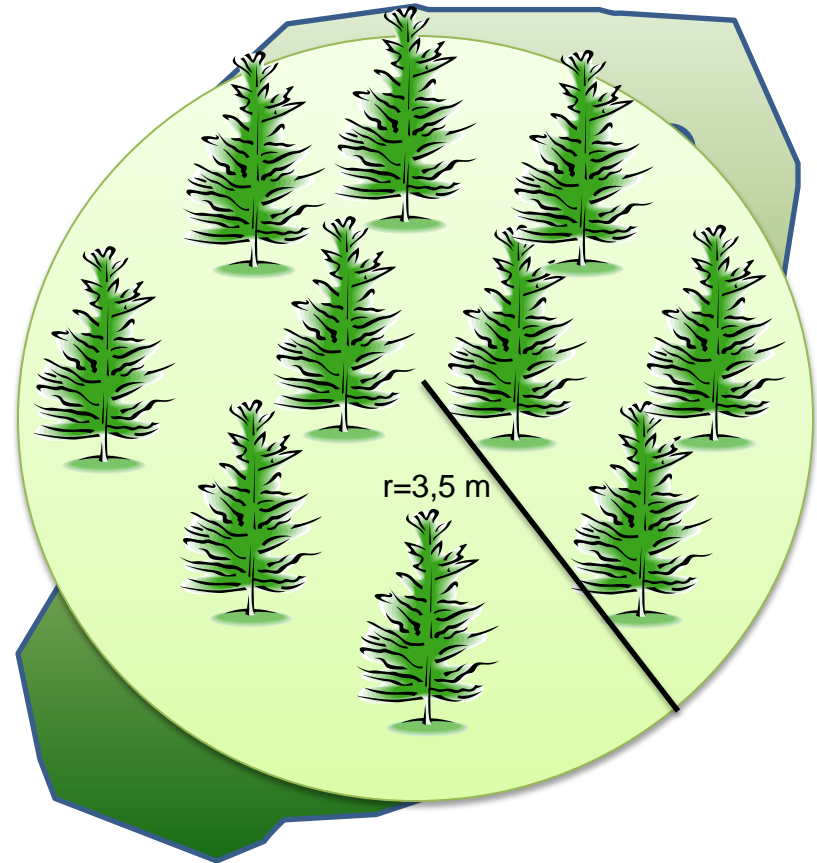
3. Ytareal 38 m²

1. Radie 3,5 m (metspö)

4. Utse 8-12 huvudstammar

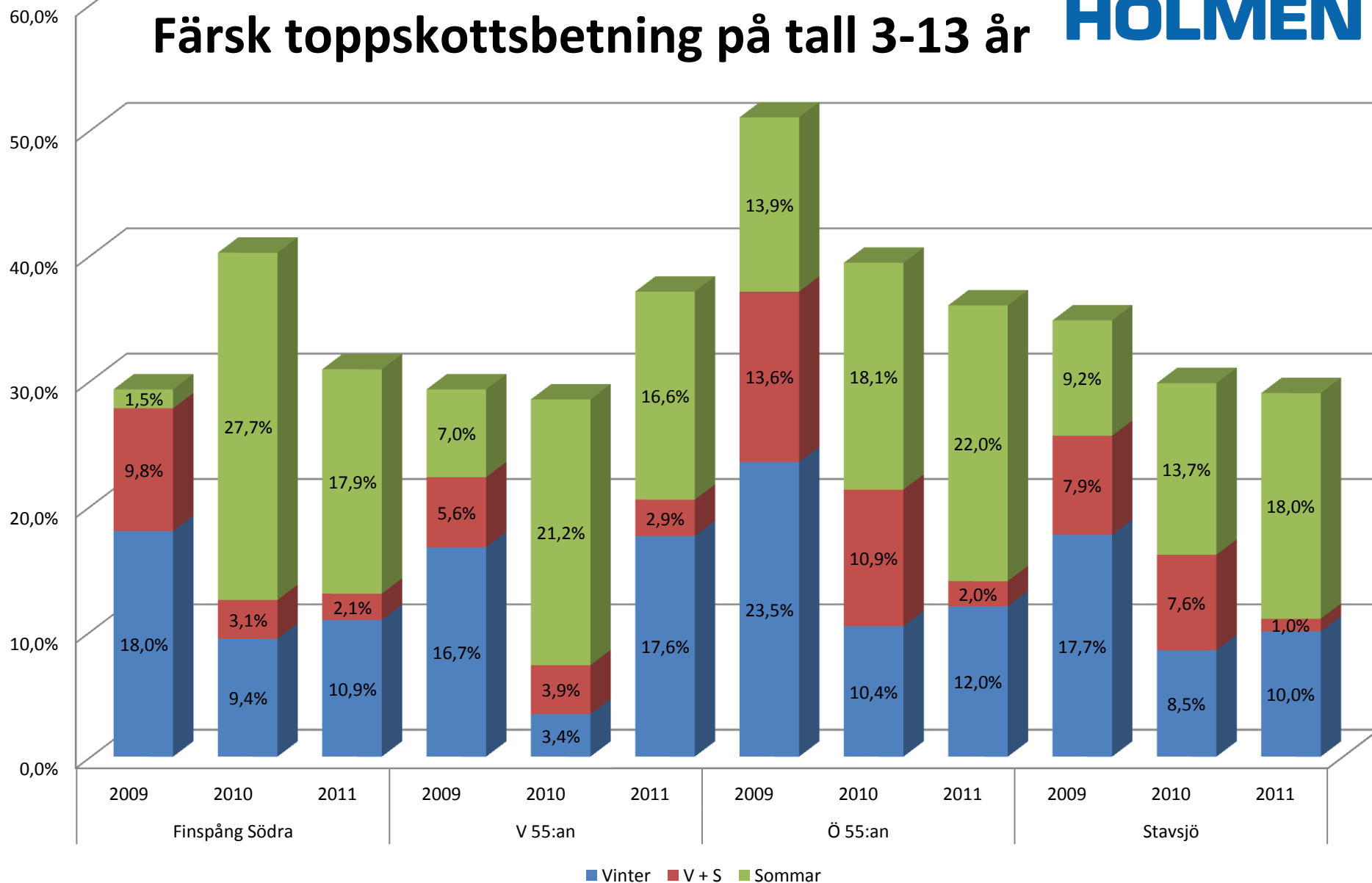
5. Granska skador på toppskott

1. Vinter bett (okt-mars)
2. Försommar bett (april-Juni)

Färsk toppskottsbetning på tall 3-13 år

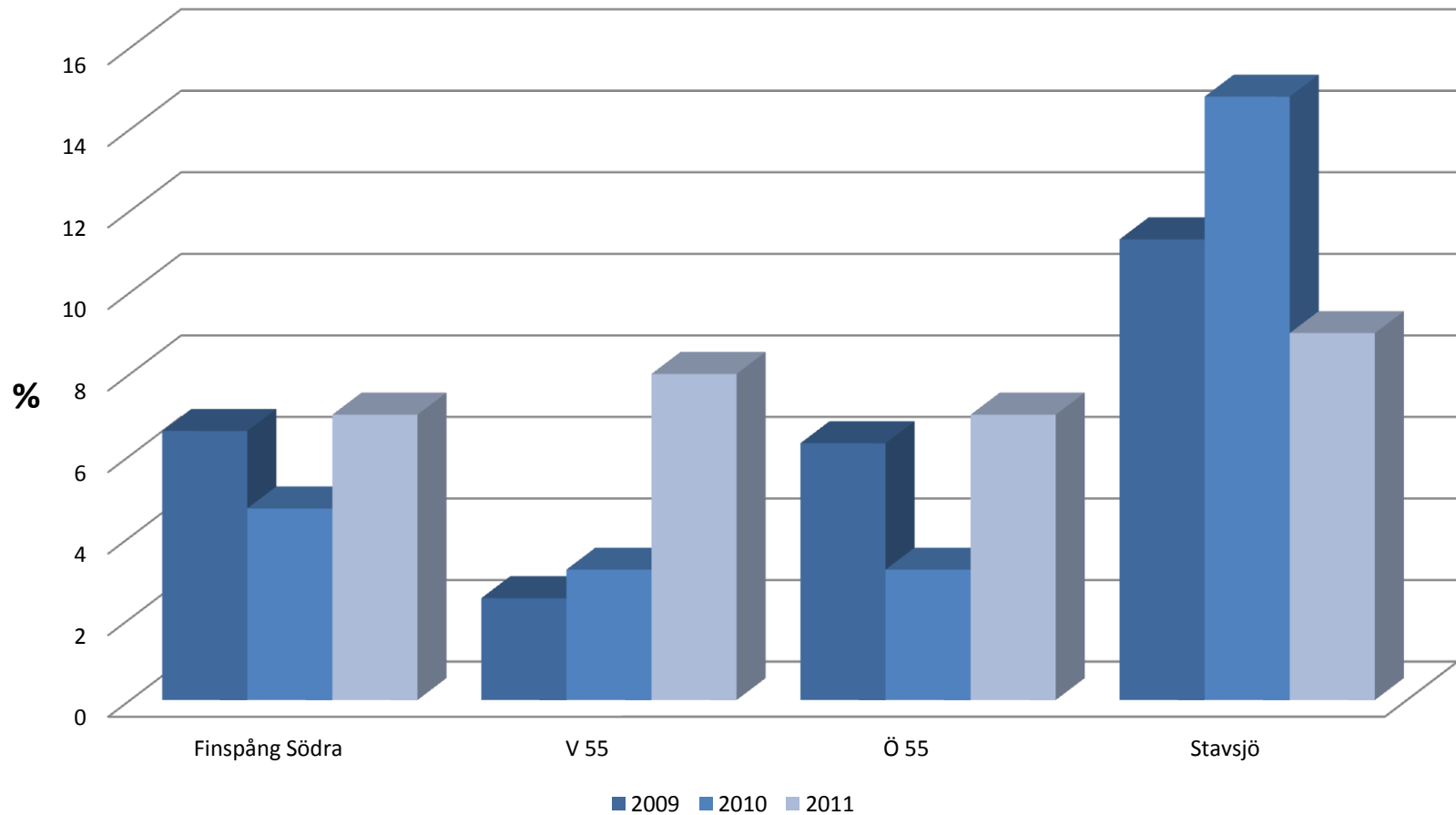
HOLMEN

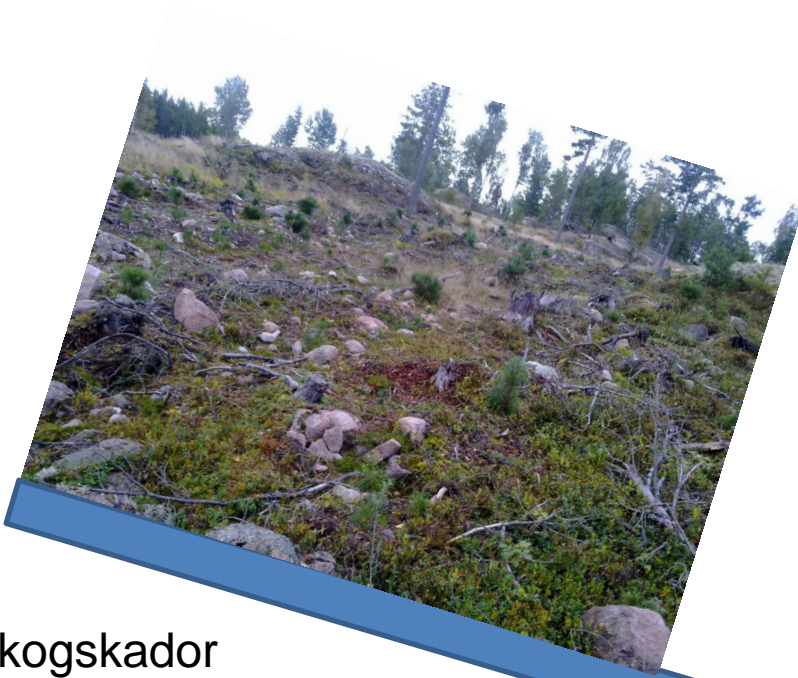
■ Vinter ■ V + S ■ Sommar

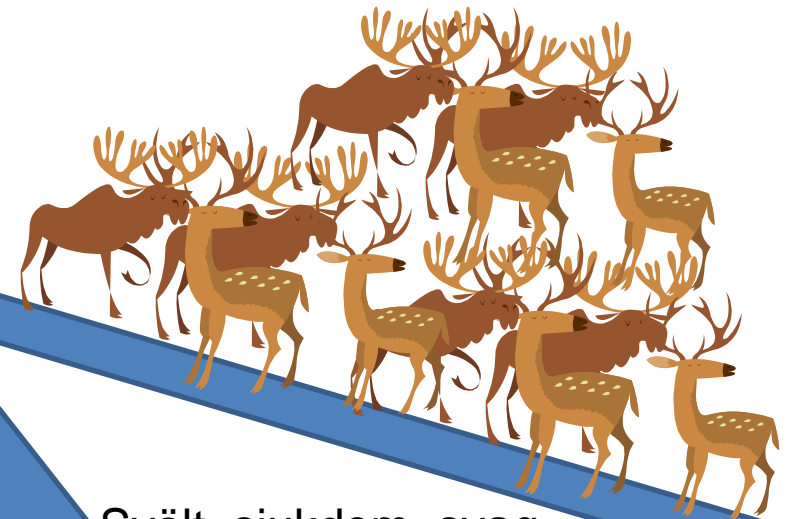
Färsk toppskottsbetning på gran 3-13 år

Kolmården idag

Skogskador
Biologisk utarmning
Foderbrist

Svält, sjukdom, svag
reproduktion, låga slaktvikter

Älgkalv 0911
12 kg

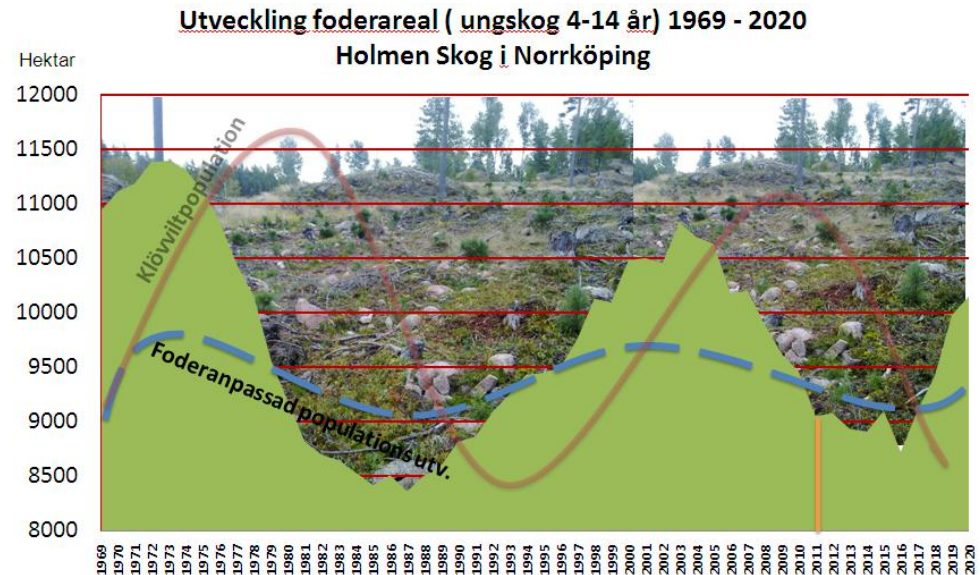
Älgkalv 0901
31 kg

Ny Strategi !

HOLMEN

- **Faktabaserad kunskap om:**

- Foderareal
- Foderprognos
- Skadenivå
- Population

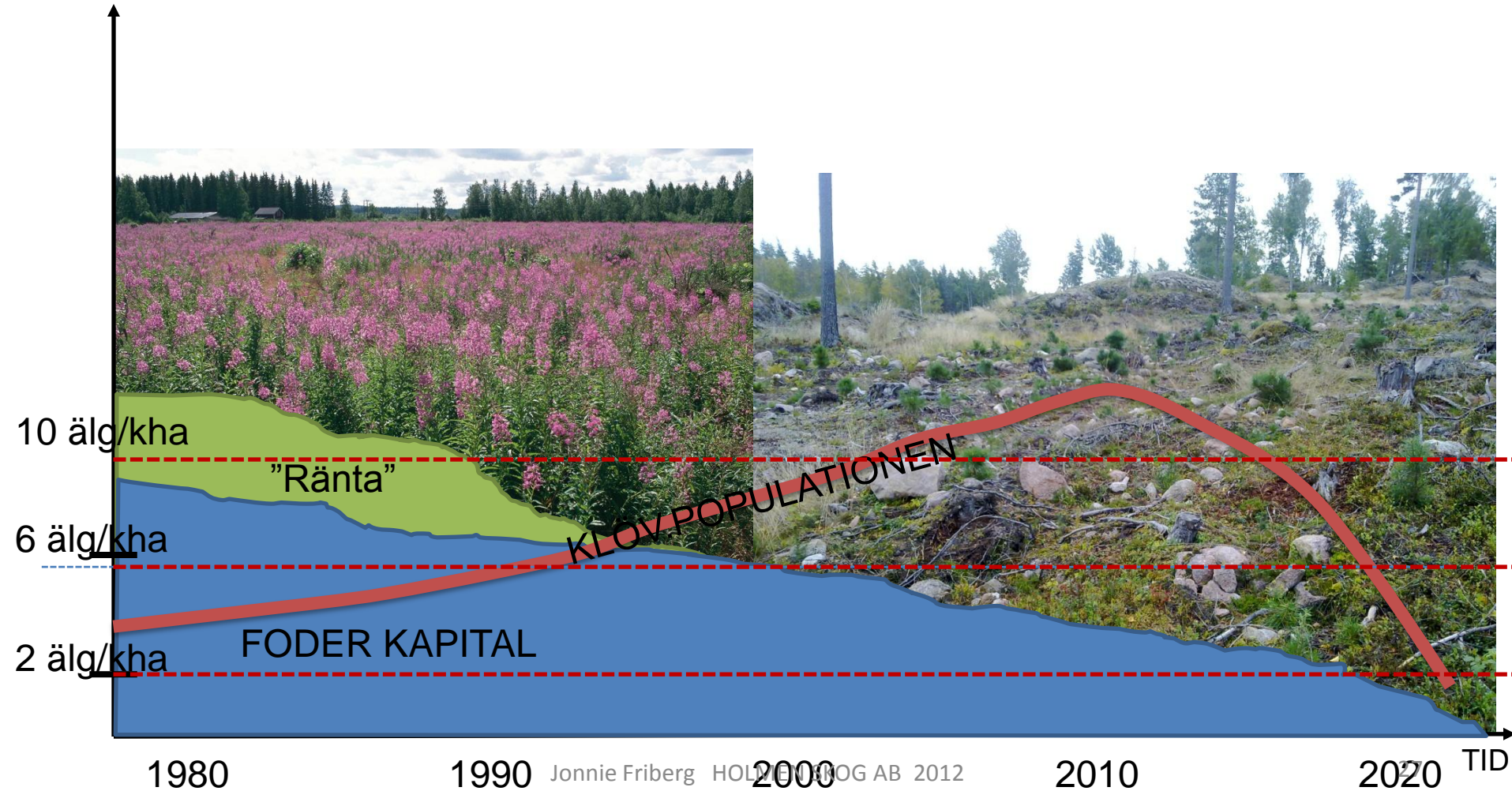

ALLT SKALL MÄTASinte gissa, tro och tycka

Foder & Klövvilt i Kolmården

”Bärkraft”

Areal /Antal

Hur skall vi få skog och foder?

Utveckling foderareal (ungskog 4-14 år) 1969 - 2020 Holmen Skog i Norrköping

Hektar

12000

11500

11000

10500

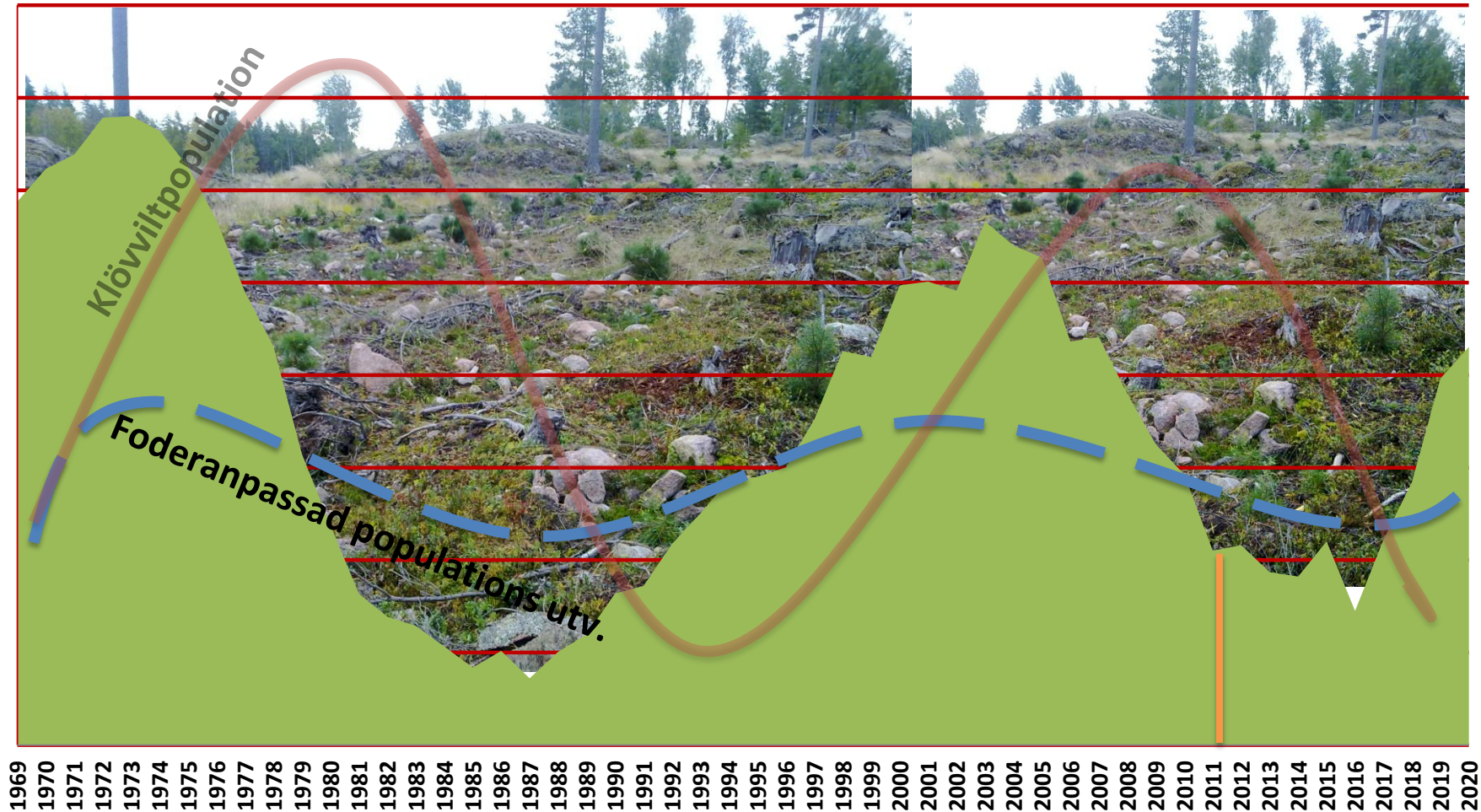
10000

9500

9000

8500

8000

Hägn 10x10 m efter 1 år (17 st)

VILTFÖRVALTNING fram till idag!

- Maximera antal jaktbara arter och individer
- Skötselplaner för förvaltning av enskilda arter "utan" hänsyn till foderutbud, foderkonkurrens, trafikolyckor, skador på skog och grödor.
- Försiktighetsprincipen till viltets "fördel" ej skogsbruket
-(olika tidsperspektiv)
- "Decibel-demokrati" baserad på tyckande, troende, åsikter
- Jaktintresset (nöjet) har styrt utveckling och mål.

Vad är Viltförvaltning?

**Långsiktigt hållbart nyttjande av en
ständigt förnyelsebar naturresurs i balans
med
skogsbruk, jordbruk och biologisk mångfald**

Skogsproduktion = Viltproduktion!

=

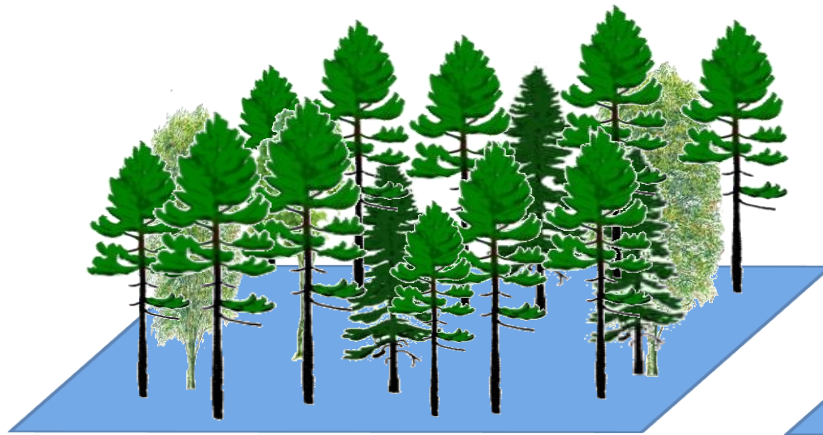
Rätt trädslag på rätt växtplats !

- Hög virkesproduktion
- Foder i ris-, busk- och trädskikt
- Biologisk mångfald
- Kortare omloppstid = mer ungskog/foder/vilt

Det är skillnad på hektar & hektar!

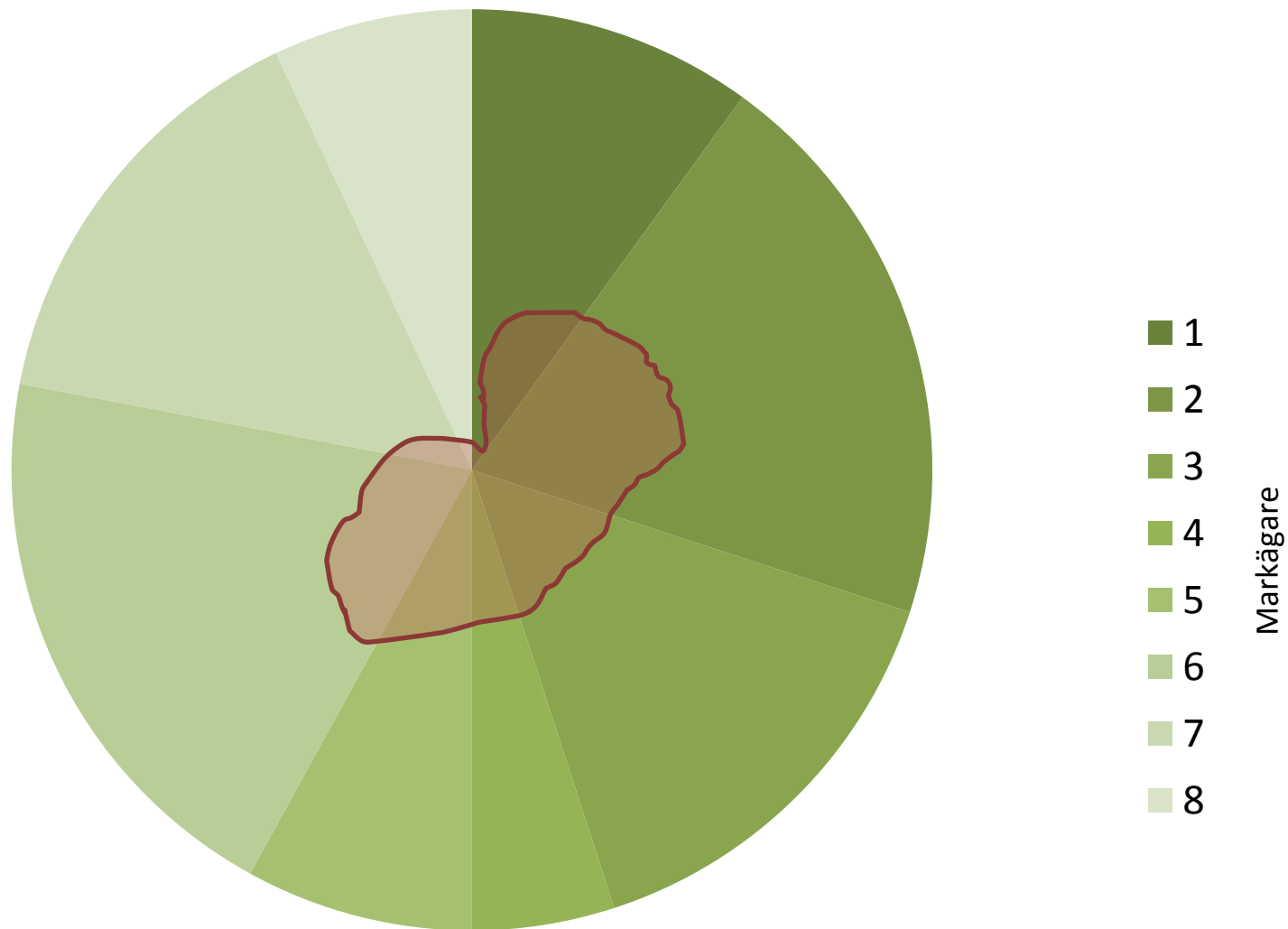
Rik älgbiotop

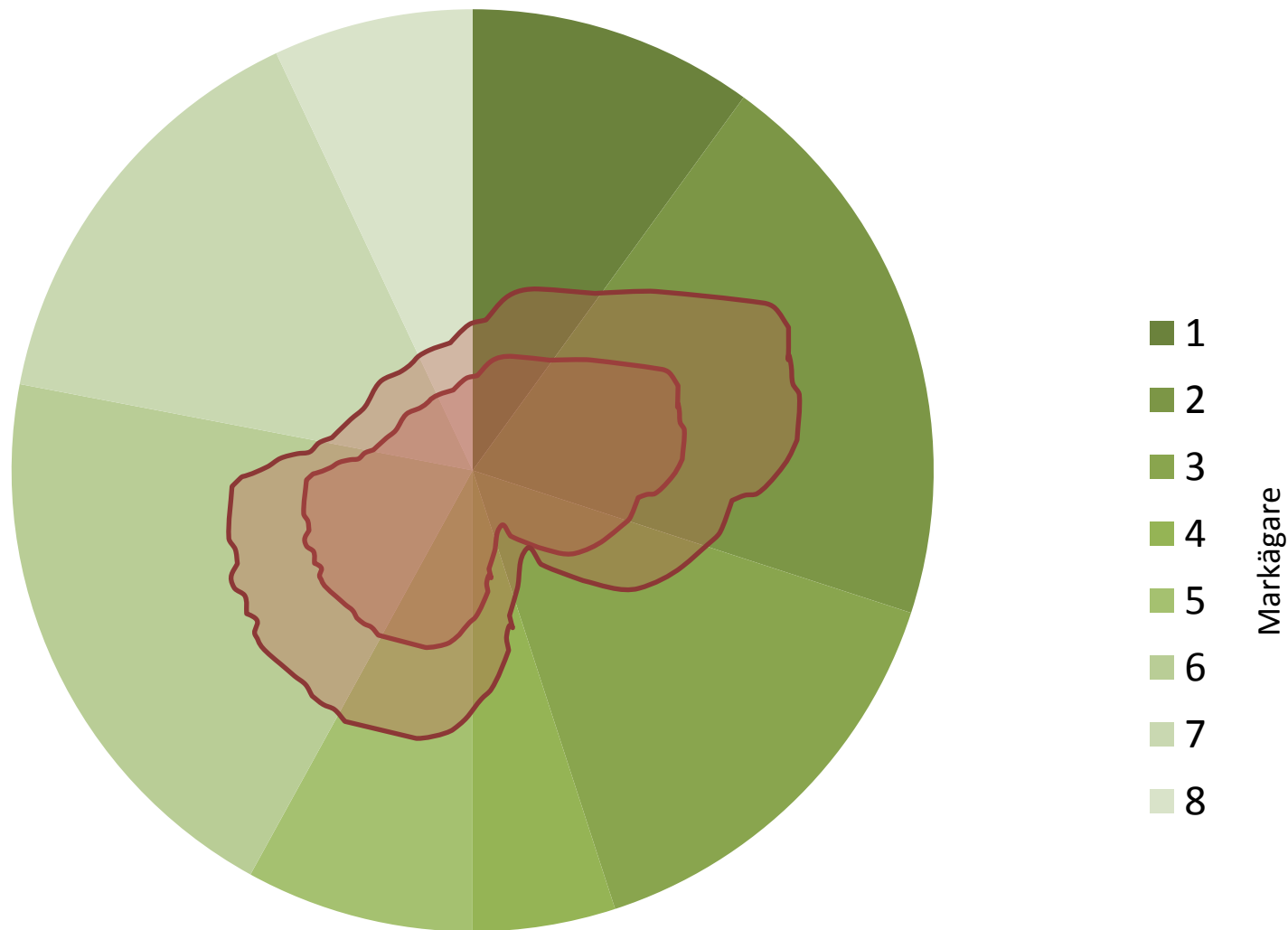
Fattig älgbiotop

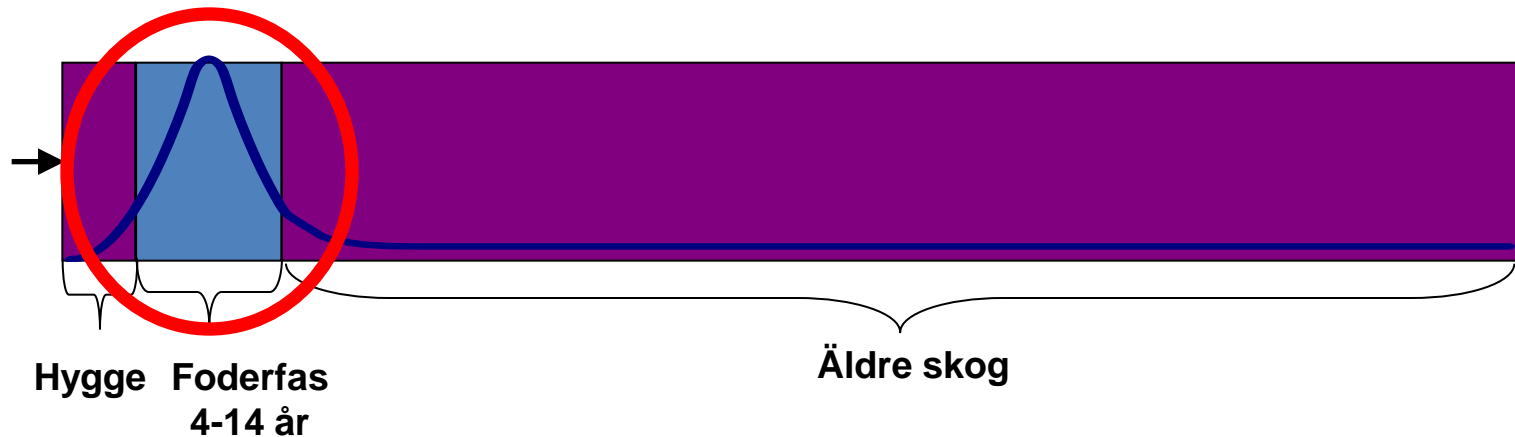
Foderprognos / Foderareal i tid och rum

Foderprognos / Foderareal i tid och rum

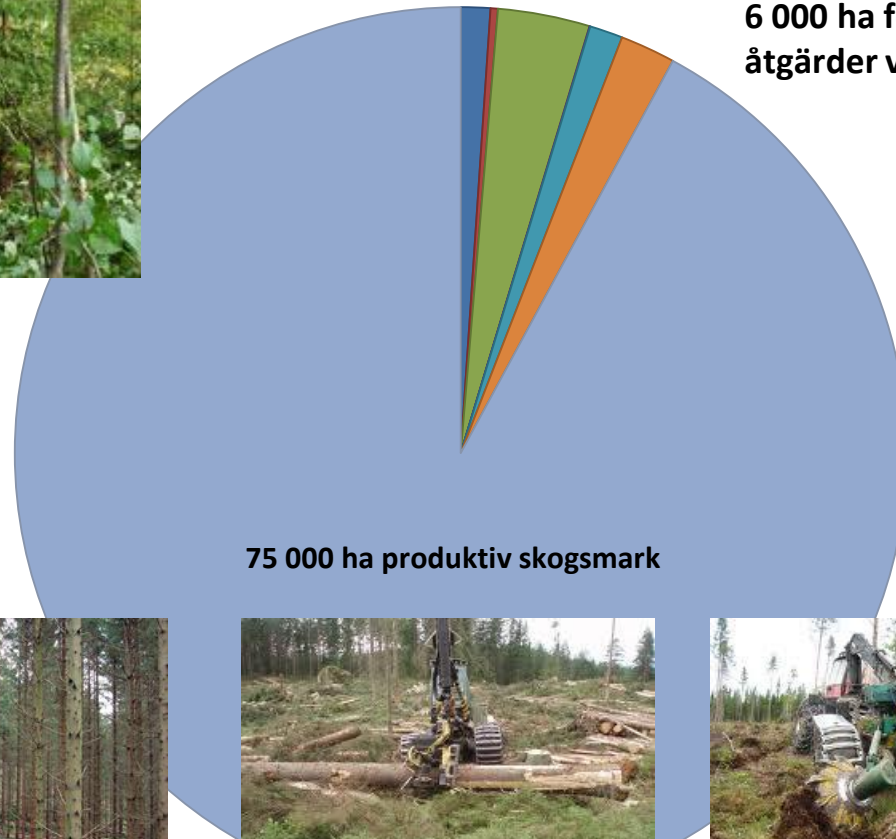
Ungskogen är foderbasen och står för dynamiken i foderlandskapet

Foderskapande åtgärder! **HOLMEN**

6 000 ha foderskapande
åtgärder varje år (27 ha/dag)

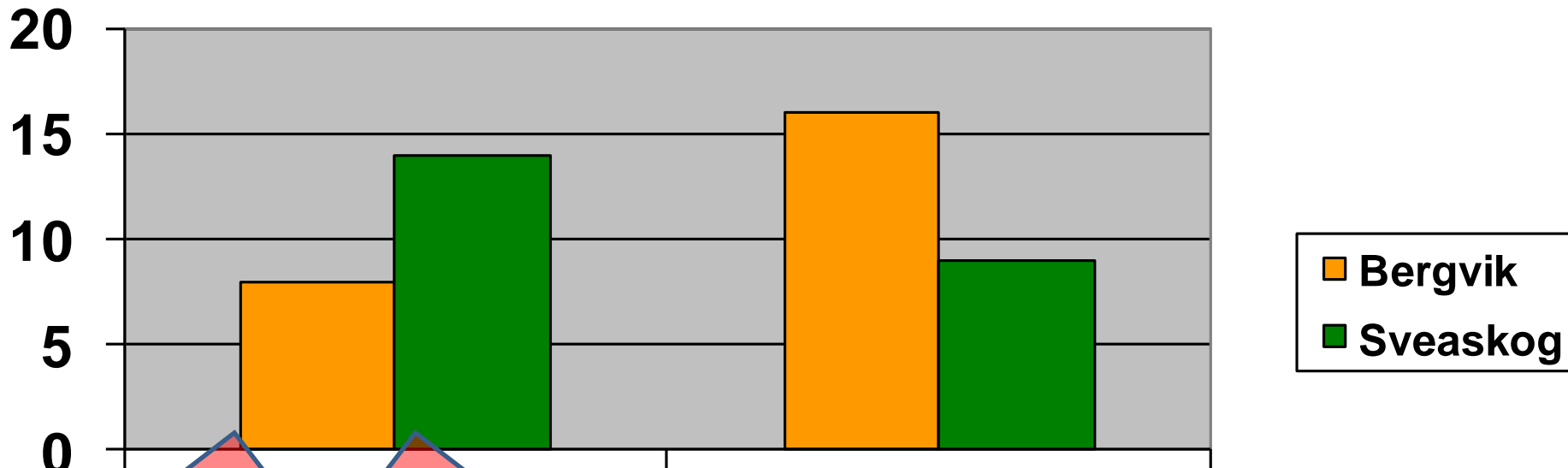

75 000 ha produktiv skogsmark

- Slutavverkning
- Övrig avverkning
- Gallring
- Stubbrytning
- Föryngring
- Röjning
- Produktiv skogsmark

Olika mått på älgtäthet SO Ludvika 1998

Älg/1000 ha

Älg/1000 ha är inte ett ekologiskt baserat täthetsmått – oanvändbart för förvaltningsbeslut

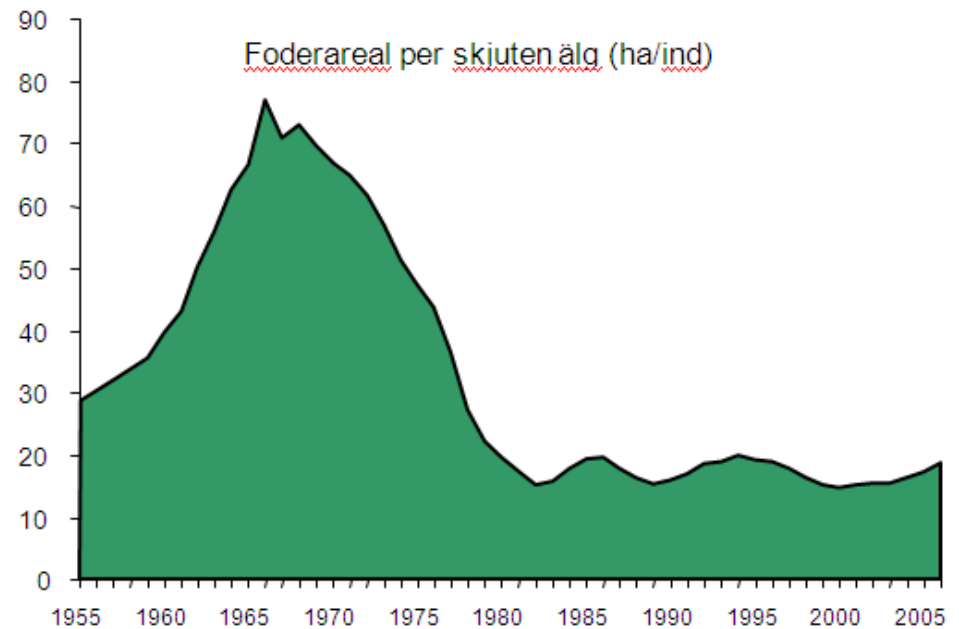
Älg/100 ha tallbete

Älg/100 ha tallbete är ett ekologiskt baserat täthetsmått – användbart för förvaltningsbeslut

Vad händer när det blir obalans?

Skattning av foderareal per fälld älg

Viltet är en sektorsfråga!

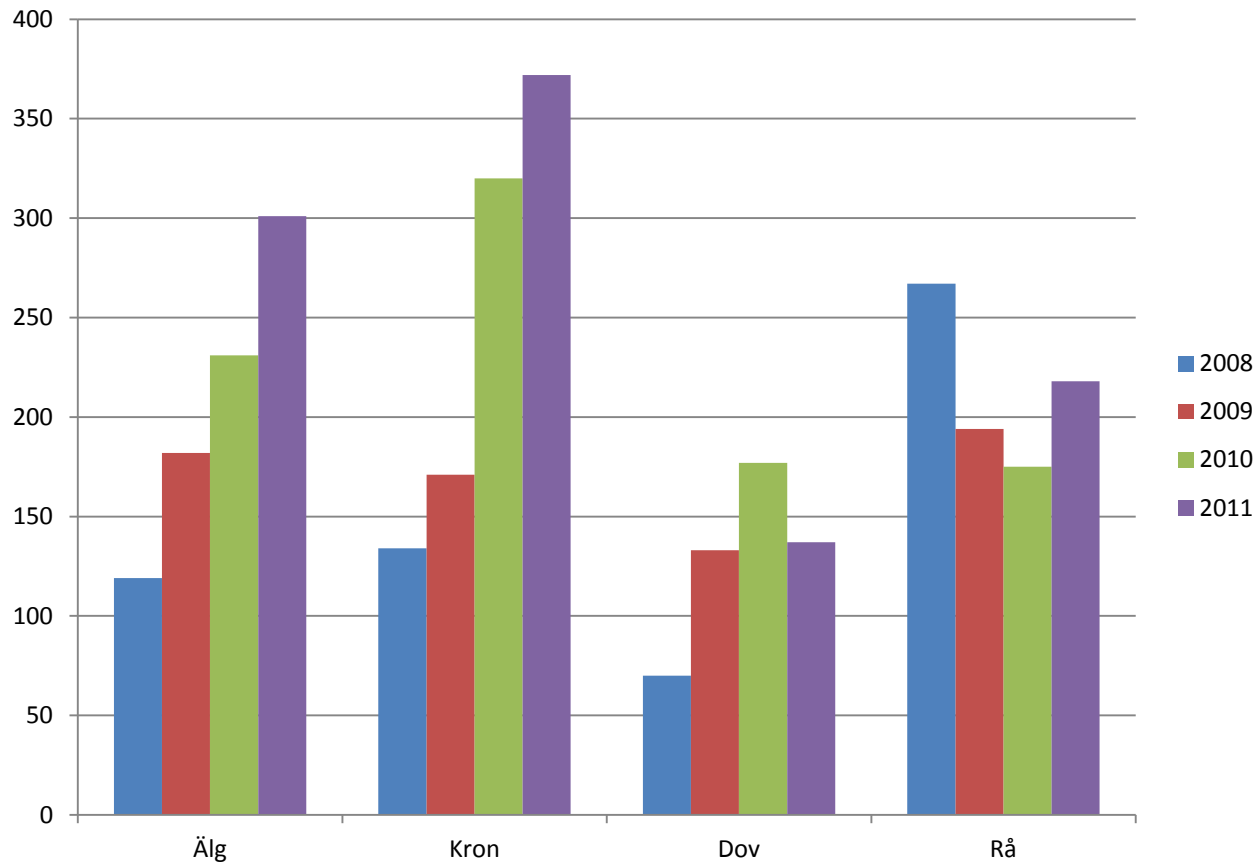
HOLMEN

- **Viltet påverkar i högsta grad**
 - **Skogsproduktion**
 - **Miljö och biologisk mångfald**
 - **Sociala värden**

Viltet är idag inte en enskild jaktfråga,
det är en viktig samhällsfråga...
Samhället måste ta ansvar....

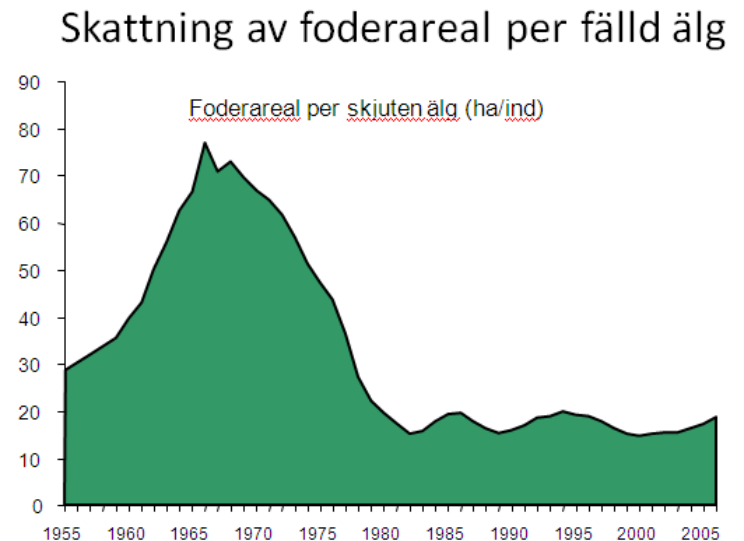
Avskjutning Kolmården 73 000 ha 2008-2011

Vad är Viltförvaltning?

Sunda livskraftiga viltstammar i balans med:

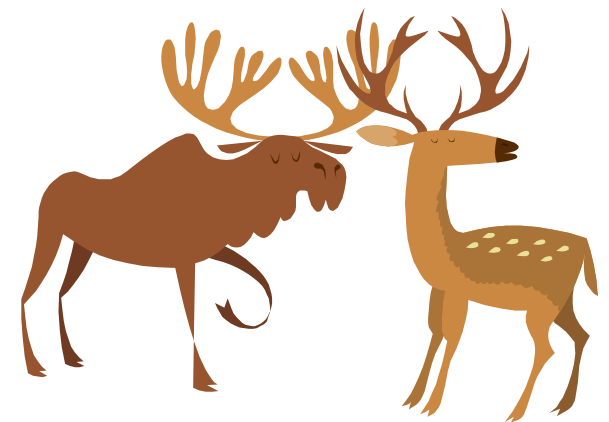
1. Skogsproduktion (Foderproduktion)
2. Biologisk mångfald
3. Trafikolyckor
4. Jaktupplevelser

MÅL

HOLMEN

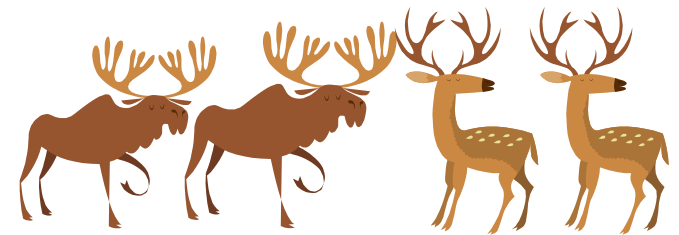
Ekosystembaserad
viltförvaltning i balans med
“naturligt” förekommande foder

Hög skogsproduktion
Biologisk mångfald
Foderöverskott

Livskraftiga kvalitativt starka
viltstammar. Bra slaktviker
och god reproduktion

“Verktyg” Faktabaserad Viltförvaltning i “Balans”

Foder + Skador

Antal klövvilt

Viltförvaltning

enligt grundläggande ekologi

HOLMEN

Jaktuttag

Älg/Vilt

Jakt

Tertiärproduktion

Älg / Vilt

Sekundärproduktion

Tall

Trafikolyckor

Betesskador

Grund fakta

Primärproduktion

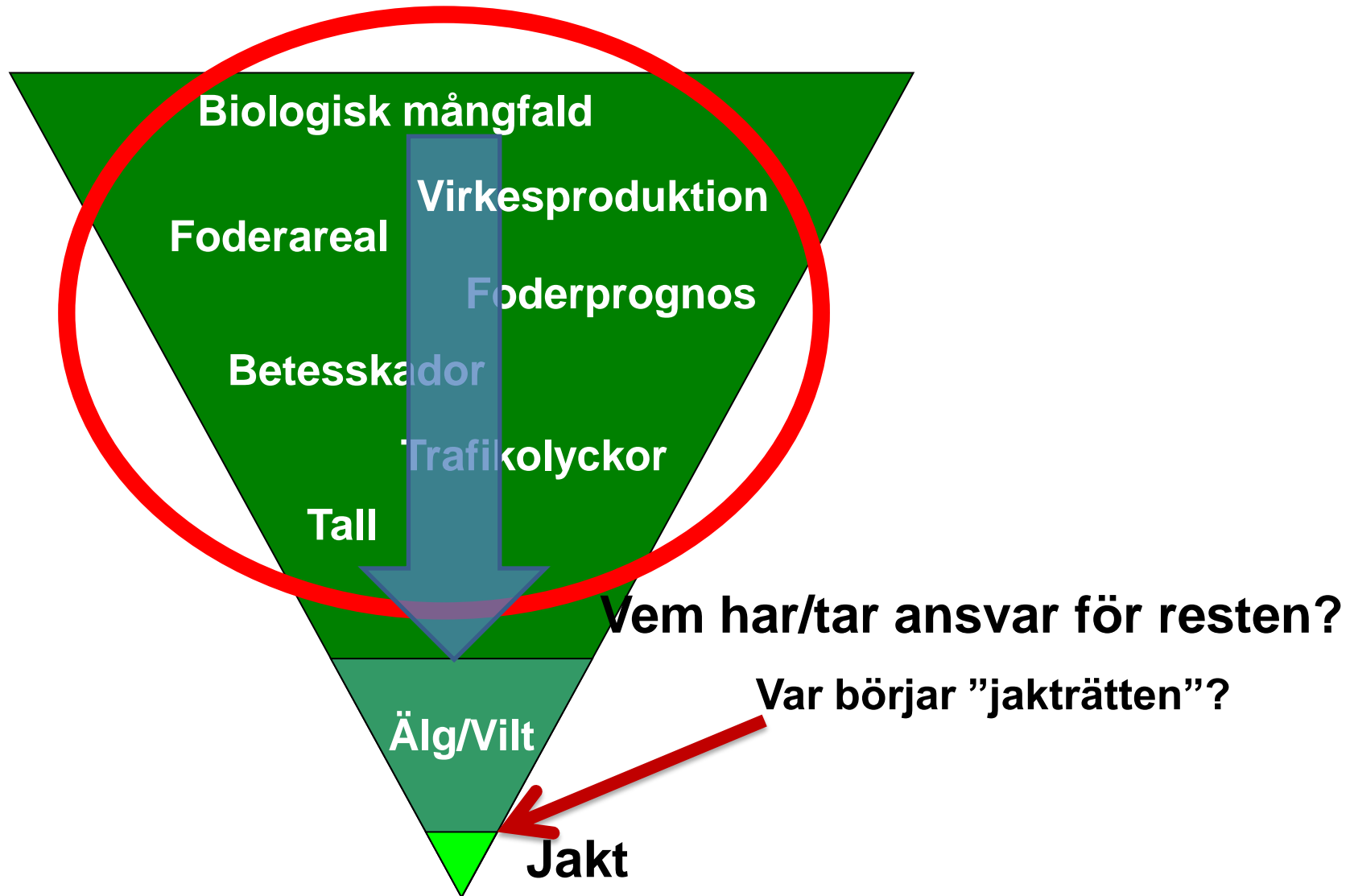
Foderprognos

Foderareal

Biologisk mångfald

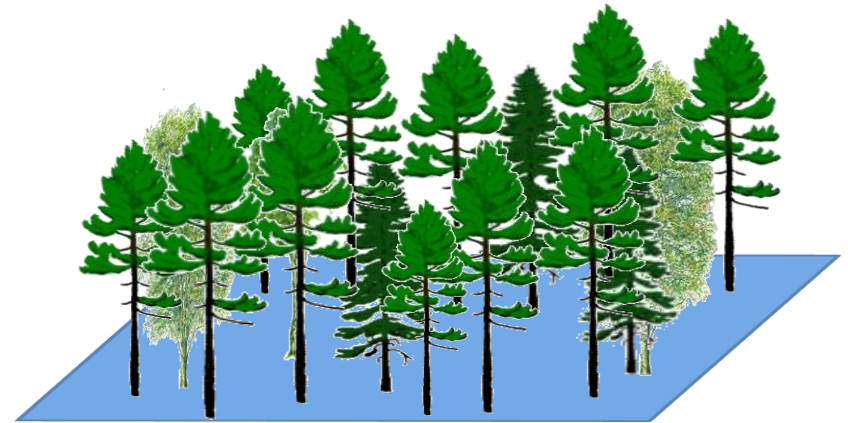
"Viltförvaltningstratten"

HOLMEN

Vilka är jägarna?

- Markägande jägare?
- Arrenderande jägare?
- Jägarförbundare?
- Riksjägare?
- Hur kommunicerar vi mellan jägare och markägare?
- Vilka informationskanaler? Vem företräder jägarna?
- Vem för talan? Vem sprider informationen?

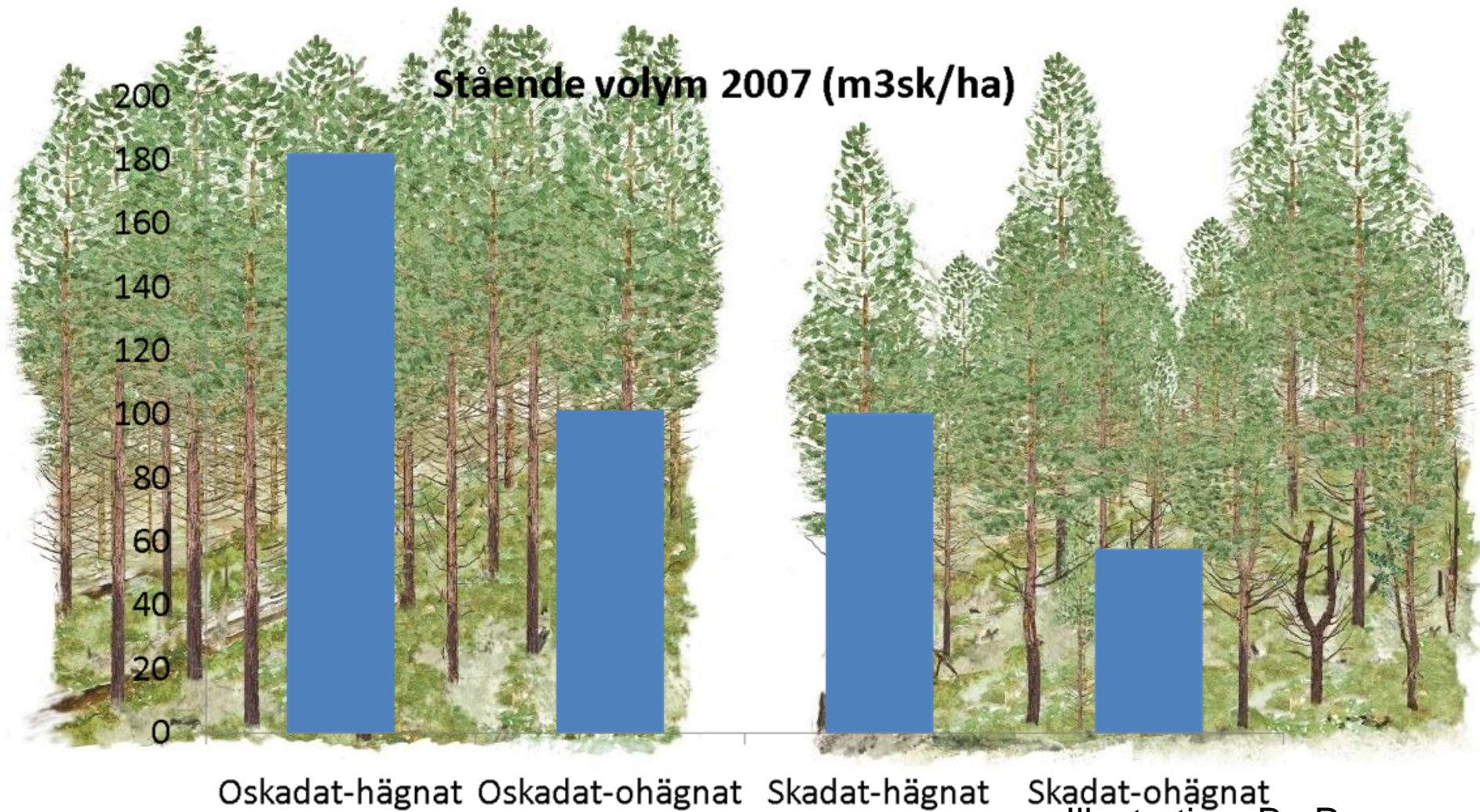
TACK FÖR MIG!

HOLMEN

TÄNK FODER!

Furudal – 28 år senare

Oskadat-hägnat Oskadat-ohägnat Skadat-hägnat Skadat-ohägnat

Illustration: Bo Persson

Skogsindustrins betydelse för Sverige

- Utgör 10 à 12 % av industrins sysselsättning, förädling, export mm
- Exporterade för 123 miljarder år 2009 (bedömer 128 mrd 2010)
- Liten import av insatsvaror → stort bidrag till handelsbalansen
- Sysselsätter direkt ca 70 000 personer; i skogsnäringen ca 85 000 anställda, skogsbruket inkluderat; inkl indirekt sysselsättning ca 200 000
- Investerade för 8,5 miljarder år 2009, planerat 9,3 mrd år 2010
- Stor regional betydelse – i 6 av landets 21 län är 20 % eller mer av de industrianställda anställda i skogsindustrin